

Sygn. akt I C 2504/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Radosław Jeznach

Protokolant: prot. sąd. Monika Grapatyn

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 listopada 2016 r. w P.

sprawy z powództwa P. G. (1)

przeciwko M. D. (1)

o zadośćuczynienie

- 1) zasądza od pozwanego M. D. (1) na rzecz powoda P. G. (1) kwotę 2 500 zł (dwa tysiące pięćset złotych);
- 2) w pozostałym zakresie oddala powództwo;
- 3) zasądza od pozwanego M. D. (1) na rzecz powoda P. G. (1) kwotę 425 zł (czterysta dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 2504/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 15 października 2015 r. wniesionym do Sądu Rejonowego w Płońsku powód P. G. (1) wniósł o zasądzenie od pozwanego M. D. (1) na jego rzecz kwoty 5 000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne wykorzystanie wizerunku polegające na publikacji zdjęć na portalu (...) pod adresem (...)S. w celu reklamy produktu oferowanego przez firmę pozwanego oraz zobowiązanie pozwanego do zaprzestania umieszczania zdjęć powoda na wskazanej stronie internetowej i ustalenie jego odpowiedzialności za szkody mogące powstać w przyszłości w zakresie naruszeń praw autorskich. Powód jako podstawę roszczeń wskazał art. 81 ust. 1 oraz art. 79 ust. 1 Ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że pozwany prowadząc działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) w P. w dniach 6, 13 i 15 stycznia 2015 r. opublikował na portalu (...) pod w/w adresem na fanpage'u (...) zdjęcia z wizerunkiem powoda wyposażonego w pas do ćwiczeń i inne akcesoria z firmy powoda, celem reklamowania i promocji posiadanych w swojej ofercie produktów, bezprawnie rozpowszechniając wizerunek powoda bez wymaganego zezwolenia i braku umówionej zapłaty za pozowanie. Powód podał, że w dniu 09 lutego 2015 r. skierował wezwanie do pozwanego do zaniechania naruszeń praw autorskich i naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę kwoty 5 000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne wykorzystanie wizerunku w terminie 14 dni; w odpowiedzi na wezwanie z dnia 18 lutego 2015 r. pozwany uznał roszczenia powoda za bezpodstawne; nie zaprzeczył, aby zamieścił przedmiotowe zdjęcia, jednak stwierdził, że wykorzystanie ich nie miało charakteru bezprawnego, odbyło się w ramach obowiązującego regulaminu i mechanizmów funkcjonowania portalu (...) i nie stanowiło naruszenia autorskich praw majątkowych, ani dóbr osobistych. W dalszej korespondencji powód podkreślał, że udostępnienie jego wizerunku było bezpośrednio związane z rodzajem działalności prowadzonej przez pozwanego i w celach komercyjnych. Według powoda nie ma żadnych wątpliwości, że zdjęcia rozpowszechnione przez pozwanego obejmują wizerunek powoda – ujęta została na nich cała jego sylwetka, a używany sprzęt treningowy firmy (...) jest

bardzo dobrze widoczny. Powód podkreślił, iż regulamin portalu (...) przewiduje możliwość udostępniania na swoim profilu treści upubliczniętych przez innych użytkowników, jednakże w takim wypadku ważny jest cel dla którego treści te zostały upowszechnione – w wypadku pozwanego wizerunek powoda upubliczniony został ewidentnie w celach marketingowych, przy czym prowadzona przez pozwanego działalność ma charakter komercyjny i polega między innymi na reklamowaniu produktów, w tym pasów do ćwiczeń i innych akcesoriów na portalach społecznościowych.

Postanowieniem z dnia 23 października 2015 r. w sprawie sygn. akt I C 870/15 Sąd Rejonowy w Płońsku uznał się niewłaściwym przekazując sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Płocku.

W piśmie procesowym z dnia 23 grudnia 2015 r. powód oświadczył, że cofa powództwo w zakresie żądania zaprzestania umieszczania zdjęć powoda na wskazanej stronie internetowej i ustalenie jego odpowiedzialności za szkody mogące powstać w przyszłości w zakresie naruszeń praw autorskich. Postępowanie w tym zakresie umorzono postanowieniem z dnia 07 stycznia 2016 r.

W odpowiedzi na pozew z dnia 02 marca 2016 r. pozwany M. D. (1) wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany oświadczył, że nie przypomina sobie, aby we wskazanych przez powoda dniach opublikował/rozpowszechnił zdjęcia z wizerunkiem powoda wyposażonego w pas do ćwiczeń i inne akcesoria firmy pozwanego. Odnosząc się do treści swojego pisma z dnia 18 lutego 2015 r. pozwany oświadczył, że nie ma pewności, iż we wskazanych w piśmie dniach miały miejsce opisane w nim zdarzenia – nie potwierdził tych okoliczności. Pozwany podniósł, że załączone do pozwu materiały pochodzą ze strony fanpage'u (...) Inc.", który nie jest prowadzony przez pozwanego. Z ostrożności procesowej pozwany wskazał, że do kwestionowanej przez powoda publikacji zdjęć mogło dojść wyłącznie w ramach oferowanej przez portal (...) funkcji „udostępnij”, umożliwiającej udostępnianie materiałów publikowanych przez innych użytkowników – zgodnie z obowiązującymi wszystkich użytkowników regulaminem portalu oraz ustawieniami profilowymi dotyczącymi prywatności danego użytkownika, nie mogło dojść do bezprawnego rozpowszechnienia wizerunku powoda przez stronę pozwaną. Pozwany podniósł, że to M. Ł. (1) umieścił wspomniane zdjęcia na swoim fanpage'u w portalu (...) i jako zarejestrowany użytkownik portalu (...) i zarządzający fanpage'm (...) Centrum (...) wyraził zgodę na dowolne rozpowszechnianie udostępnianych przez niego zdjęć na wskazanym fanpage'u w obrębie całego portalu (...) rejestrując się na portalu jego użytkownik akceptuje bowiem regulamin, a zatem udziela portalowi licencji na wykorzystywanie wszystkich treści objętych prawem autorskim udostępnianych w portalu. Sporne zdjęcia, na których między innymi widać było powoda wyposażonego w pas do ćwiczeń i inne akcesoria firmy strony pozwanej, zostały rozpowszechnione zgodnie z regulaminem portalu (...) oraz z wykorzystaniem dostarczanych przez ten portal mechanizmów, tj. z wykorzystaniem przycisku „udostępnij”; pozwany wyjaśnił, że zdjęcia udostępnione zostały przez M. Ł. (1) na fanpage'u tej osoby, przy czym nadano im charakter publiczny poprzez wybór odpowiedniej opcji w ustawieniach prywatności, były więc widoczne dla wszystkich użytkowników portalu; materiały opublikowane przez M. Ł. mogły być „polubione” przez każdego użytkownika portalu społecznościowego oraz udostępnione na własnym profilu poprzez kliknięcie ikonki „udostępnij” – zarówno bezpośrednio z fanpage'u M. Ł., ale też pośrednio od innych użytkowników, którzy udostępnili te materiały na własnym profilu. Pozwany wskazał, że tego rodzaju upowszechnianie zdjęć odbywa się w sposób przewidziany regulaminem portalu. Z ostrożności procesowej pozwany podniósł ponadto, że fanpage (...) skupia grono osób zainteresowanych kulturystyką, wykorzystywanie zdjęć tam zamieszczanych ma charakter wyłącznie informacyjny; zaprzeczył, aby udostępnienie zdjęć mogło mieć charakter komercyjny. Ponadto pozwany podniósł zarzut niewłaściwego umocowania pełnomocnika pozwanego, który zgodnie z treścią pełnomocnictwa został upoważniony do reprezentowania powoda w sprawach dotyczących publikacji na fanpage'u (...) Inc.", tymczasem pozwany prowadzi fanpage pn. (...).

W piśmie procesowym z dnia 20 kwietnia 2016 r. powód podtrzymał stanowisko procesowe podkreślając, iż nigdy nie wyrażał zgody na używanie jego wizerunku jako osoby rozpoznawalnej dla celów związanych z prowadzoną przez podmioty gospodarcze działalnością komercyjną, w szczególności nie udzielał żadnej licencji portalowi (...), także poprzez zaakceptowanie regulaminu portalu. Według powoda istotną pozostaje kwestia sposobu korzystania z utworu podlegającego ochronie prawnej na gruncie przepisów o ochronie praw autorskich – ewentualna licencja na portalu (...) dotyczyć może jedynie zwykłego korzystania z utworu w celach osobistych i niezarobkowych, bo

taki jest sens i cel funkcjonowania tego portalu; późniejszej umożliwienie rejestracji przez podmioty gospodarcze na tymże portalu nie oznacza według powoda możliwości naruszenia praw własności intelektualnej, w tym prawa do wizerunku, na podstawie nieprecyzyjnej licencji osobistej, której treści zdaniem powoda budzi poważne wątpliwości – w ocenie powoda licencja nie obejmuje swą treścią działań reklamowych o charakterze komercyjnym związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, które to twierdzenie znajduje oparcie w dyspozycji art. 49 ust. 1 Prawa autorskiego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

M. D. (1) od 2008 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą PHU (...), (...) z siedzibą w P. – w zakresie sprzedaży hurtowej niewyspecjalizowanej (wydruk z CEiIoDGRP k. 11); jest wyłącznym dystrybutorem na terenie polski produktów zajmującej się produkcją sprzętu i akcesoriów kulturystycznych firmy (...), mającej siedzibę w USA.

P. G. (1) jest byłym mistrzem Polski, Europy i świata w kulturystyce – największe sportowe sukcesy osiągał w latach 1994-2005; uzyskiwał dochody z tytułu reklamowania produktów firm produkujących odżywkę i sprzęt kulturystyczny; obecnie nie jest już czynnym zawodnikiem, aczkolwiek nadal jest postacią rozpoznawalną w środowisku osób uprawiających kulturystykę; utrzymuje się z prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie dystrybucji odżywek przeznaczonych dla kulturystów.

W dniach 06, 08 i 13 stycznia 2015 r. na stronach portalu (...) na profilu firmy (...), Inc. ukazały się zdjęcia przedstawiające rozpoznawalny wizerunek P. G. (1) podczas treningu kulturystycznego – ćwiczący używał pasa do ćwiczeń z widocznym nadrukiem (...) (wydruki stron internetowych k. 34-46). Zdjęcia wykonane zostały podczas ćwiczeń w Centrum (...) należącym do M. Ł. (1), który zamieścił w/w zdjęcia na swoim profilu portalu (...) z opcją umożliwiającą dostęp i upowszechnianie.

Pismem z dnia 04 lutego 2015 r. pełnomocnik P. G. (1) wezwał M. D. (1) do niezwłocznego zaniechania naruszeń majątkowych praw autorskich mocodawcy polegających na publikacji w dniach 06, 13 i 15 stycznia 2015 r. zdjęć na portalu (...) pod adresem (...)S., gdzie bezprawnie użyto wizerunku w celu reklamy produktu oferowanego przez firmę (...). W piśmie wezwano do zaprzestania umieszczania zdjęć, usunięcia zdjęć przedstawiających P. G. oraz naprawienia szkody poprzez zapłatę w terminie 14 dni kwoty 50 000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne wykorzystywanie wizerunku; podkreślono, że P. G. jako podmiot prowadzący profesjonalną działalność komercyjną opiera się w znacznym stopniu na swej rozpoznawalności i promocji swoich usług poprzez swój wizerunek – zasugerowano, że jest on otwarty na współpracę w zakresie reklamy (pismo k. 47-48).

W odpowiedzi na powyższe pismo M. D. (1) w piśmie z dnia 18 lutego 2015 r. skierowanym do pełnomocnika P. G. (1) przedstawił swoje stanowisko w sprawie. M. D. (1) przyznał, że sporne zdjęcia zostały rozpowszechnione zgodnie z regulaminem portalu (...) oraz z wykorzystaniem dostarczanych przez ten portal mechanizmów, tj. z wykorzystaniem przycisku „udostępnij”; wyjaśnił, że zdjęcia udostępnione zostały przez M. Ł. (1) na fanpage’u tej osoby, przy czym nadano im charakter publiczny poprzez wybór odpowiedniej opcji w ustawieniach prywatności, były więc widoczne dla wszystkich użytkowników portalu. Zdaniem M. D., użytkownik wybierając określoną opcję prywatności musiał liczyć się z tym, że udostępnione materiały będą dalej udostępniane przez pozostałych użytkowników portalu na ich profilach – co więcej, działanie takie jest wręcz nakierowane na dotarcie z prezentowanymi treściami do jak największej liczby odbiorców. M. D. (1) stwierdził, że sporne zdjęcia opublikowane zostały na fanpage’u (...) z wykorzystaniem wskazanego mechanizmu, zostały rozpowszechnione zgodnie z regulaminem portalu (...), co przesądza o braku bezprawności działania : M. Ł. (1) jako zarejestrowany użytkownik portalu (...) i zarządzający fanpage’em (...) Centrum (...) wyraził zgodę na dowolne rozpowszechnianie udostępnianych przez niego zdjęć na wskazanym fanpage’u w obrębie całego portalu (...) rejestrując się na portalu jego użytkownik akceptuje regulamin, a zatem udziela portalowi licencji na wykorzystywanie wszystkich treści objętych prawem autorskim udostępnianych w portalu. Autor pisma zaprzeczył, aby zdjęcia zostały użyte w celu reklamowym – wykorzystanie zdjęć mogło mieć charakter wyłącznie informacyjny; podkreślił, że jego celem nie było w żadnym stopniu wykorzystanie rozpoznawalności P. G. (1) do własnych celów – wyraził zrozumienie, że P. G. mógł poczuć się niekomfortowo w zaistniałej sytuacji w związku z czym

oświadczył, że pomimo braku podstaw kierowanych przeciwko niemu roszczeń usunął sporne zdjęcia z fanpage'a (...), dając tym samym wyraz woli unikania niepotrzebnych konfliktów; oświadczył również, że nie będzie w przyszłości udostępniał jakichkolwiek treści związanych z osobą P. G. (1) (k. 49-50).

W piśmie z dnia 19 marca 2015 r. pełnomocnik P. G. (1) podkreślił, że udostępnienie spornych zdjęć należy określić jako działalność komercyjną, wizerunek udostępniony został w celach ewidentnie marketingowych (k. 51-52).

Zgodnie z regulaminem portalu społecznościowego (...) użytkownik przyznaje podmiotowi będącemu właścicielem portalu uprawnienia zgodnie z wprowadzonymi przez siebie ustawieniami prywatności i ustawieniami aplikacji niewyłączną, zbywalną, obejmującą prawo do udzielania sublicencji, bezpłatną, światową licencję zezwalającą na wykorzystanie wszelkich treści objętych prawem własności intelektualnej publikowanych przez takiego użytkownika w ramach serwisu (...); gdy użytkownik publikuje treści lub informacje korzystając z ustawienia „Publiczne”, zezwala wszystkim, w tym osobom nie będącym użytkownikami (...)a, na uzyskiwanie dostępu do tych informacji i wykorzystywania ich (punkt 2. Regulaminu); zabronione jest jednak publikowanie treści lub wykonywanie jakichkolwiek czynności, które naruszają lub łamią prawa innej osoby, albo są w inny sposób sprzeczne z prawem – portal udostępnia natomiast użytkownikom narzędzia do ochrony praw własności intelektualnej (punkt 5. Regulaminu – k. 73).

Powyższy stan faktyczny ustalono na podstawie znajdujących się w aktach sprawy dokumentów oraz zeznań stron : powoda (00:04-24 rozprawy z 22 listopada 2016 r.) i pozwanego (00:06-20 rozprawy z 09 września 2016 r. i (...) -48 rozprawy z 22 listopada 2016 r.).

Sąd zważył, co następuje :

Powództwo uznać należało za słuszne co do zasady – przy czym zakres roszczeń pieniężnych powoda oceniono za rażąco nieadekwatny do faktycznego rozmiaru doznanej przez niego szkody niemajątkowej.

Zgodnie z art. 78 ust. 1 Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 666) twórca, którego autorskie prawa osobiste zostały zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania; w razie dokonanego naruszenia może także żądać, aby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności aby złożyła publiczne oświadczenie o odpowiedniej treści i formie; jeżeli naruszenie było zawinione, sąd może przyznać twórcy odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę lub - na żądanie twórcy - zobowiązać sprawcę, aby uiścił odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez twórcę cel społeczny. Zgodnie z art. 81 Ustawy rozpowszechnianie wizerunku wymaga zezwolenia osoby na nim przedstawionej - w braku wyraźnego zastrzeżenia zezwolenie nie jest wymagane, jeżeli osoba ta otrzymała umówioną zapłatę za pozowanie; zezwolenia nie wymaga rozpowszechnianie wizerunku:

- 1) osoby powszechnie znanej, jeżeli wizerunek wykonano w związku z pełnieniem przez nią funkcji publicznych, w szczególności politycznych, społecznych, zawodowych;
- 2) osoby stanowiącej jedynie szczegół całości takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza.

Przepis ten odnosi się nie do dobra osobistego, jakim jest wizerunek, lecz wytworu, który przedstawia ten wizerunek (portret malarski, fotografia, karykatura), choćby nie był utworem (A. Szpunar, Zadośćuczynienie..., s. 117); poza tym dotyczy jedynie rozpowszechniania takiego wizerunku.

Zgodnie z art. 83 Ustawy o roszczeń w przypadku rozpowszechniania wizerunku osoby na nim przedstawionej oraz rozpowszechniania korespondencji bez wymaganego zezwolenia osoby, do której została skierowana, stosuje się odpowiednio przepis art. 78 ust. 1.

Przytoczone normy prawne zawarte w Ustawie o prawach autorskich i prawach pokrewnych stanowią przepisy szczególne w stosunku do uregulowań dotyczących ochrony dóbr osobistych zawartych w kodeksie cywilnym –

stanowiąc w istocie w znacznej części superfluum ustawowe albowiem analogiczne środki ochrony prawnej można wywieść wprost z przepisów o charakterze *ius generalis*.

Zgodnie z art. 23 kc dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach, zaś ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone lub naruszone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania oraz żądać, ażeby osoba dopuszczająca się naruszenia dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie; na zasadach przewidzianych w kodeksie cywilnym może również żądać zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub zapłaty odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny (art. 24 § 1 kc i art. 448 kc).

Jak przyjmuje się w nauce prawa cywilnego wizerunek to dostrzegalne, fizyczne cechy człowieka, tworzące jego wygląd i pozwalające na identyfikację osoby wśród innych ludzi (E. Wojnicka, Prawo do wizerunku w ustawodawstwie polskim, ZNUJ PWiOWI 1990, z. 56, s. 107); wizerunek należy ujmować szeroko, musi jednak zawsze umożliwiać rozpoznanie osoby. Naruszenie wizerunku polega na jego utrwaleniu, przekształcaniu lub rozpowszechnianiu. Dobra osobiste chronione są prawami bezwzględными, skutecznymi *erga omnes*, więc zasadą jest, że nikt nie może wkraczać w sferę danego prawa, o ile nie zachodzą okoliczności wyłączające bezprawność ingerencji; by doszło do naruszenia wizerunku nie jest potrzebny wyraźny sprzeciw, lecz wystarcza brak wyrażenia zgody (P. Księżak, komentarz do art. 23 kc w Kodeks cywilny. Komentarz. Część ogólna LEX 2014).

Zdaniem Sądu pozwany w sposób bezprawny i zawiniony dopuścił się naruszenia dóbr osobistych powoda rozpowszechniając bez jego zgody jego wizerunek za pośrednictwem internetowego portalu społecznościowego. Okoliczność, że doszło do rozpowszechnienia wizerunku powoda wynika wprost z treści korespondencji przedprocesowej prowadzonej między stronami – pozwany wprost przyznaje, że korzystając z mechanizmów udostępnianych przez portal społecznościowy powielił zdjęcia z wizerunkiem powoda zamieszczając je na stronach internetowych dostępnych dla użytkowników portalu; już tylko na podstawie tej korespondencji, nie wglębiając się w zasady i cel funkcjonowania portalu ustalić można, że pozwany zadysponował wizerunkiem pozwanego nie informując go o tym ani nie uzyskując na to jego zgody. Twierdzenia pozwanego sformułowane w toku postępowania a dotyczące tego, że naciskając określony przycisk interfejsu nie dokonał rozpowszechnienia wizerunku powoda, a tylko dał wyraz swojemu pozytywnemu nastawieniu do opublikowanych przez innego użytkownika portalu zdjęć, zaś zdjęcia ukazały się na stronie internetowej zarządzanej przez podmiot produkujący sprzęt sportowy, z którego korzystał sfotografowany powód, bez aktywnego udziału pozwanego - jawią się jako realizacja przyjętej taktyki procesowej. Skoro pozwany w korespondencji przedprocesowej informuje, iż wobec zajętego w wezwaniu do zaprzestania dóbr osobistych stanowiska powoda, niezwłocznie spowoduje usunięcie określonych zdjęć ze wskazanej strony internetowej – to logicznym jest, że był on również inicjatorem dalszego udostępnienia tychże zdjęć; pozwany przyznał w korespondencji, że od jego woli zależy usunięcie kwestionowanych zdjęć z danej strony, czyli był osobą, która udostępniła tam zdjęcia, a co najmniej osobą odpowiedzialną za treści ukazujące się na danej stronie. Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że pozwany także w toku procesu przyznał, iż świadomie dokonał określonych działań w ramach swojej aktywności na portalu (...) (naciśnięcie stosownego „przycisku”), powodujących powielenie treści z innej strony internetowej w sposób umożliwiający zapoznanie się z tą treścią na innej niż „pierwotna” stronie. Regulamin portalu, na który powołuje się pozwany, zabrania publikowanie treści lub wykonywanie jakichkolwiek czynności, które naruszają lub łamią prawa innej osoby, albo są w inny sposób sprzeczne z prawem i udostępnia użytkownikom narzędzia do ochrony praw własności intelektualnej – oczywistym przy tym pozostaje, że postanowienia takiego regulaminu nie mogą być sprzeczne z ogólnie obowiązującym porządkiem prawnym, który w szczególności chroni dobra osobiste. Istotnym zdaniem Sądu pozostaje, że powód nie udostępnił swoich zdjęć za pośrednictwem w/w portalu – uczyniła to inna osoba; pozwany nie dysponował sublicencją na dalsze rozpowszechnianie wizerunku powoda, który nie był w tej konkretnej sytuacji (jako osoba niezamieszczająca spornych treści) związany zasadami prywatności określonymi w regulaminie portalu – to M. Ł. (1) określił status prywatności publikowanych treści, zaś P. G. (1) nie udzielał zgody innym (w szczególności M. D. (1)) użytkownikom portalu

na rozpowszechnianie jego wizerunku. Podkreślić należy, że w sprawie niniejsze niewątpliwie pozwany nie sprostął ciężarowi dowodu, że rozpowszechnienie wizerunku nie wykroczyło poza uzyskany zakres zezwolenia i określony cel (por. wyrok SN z 20.04.2004, II CK 330/03, Biul. SN 2004/11/10).

Reasumując, świadome umożliwienie dostępu nieokreślonej liczbie osób do wizerunku powoda ze strony internetowej, na której publikacje zamieszcza pozwany, spełnia przesłanki jego deliktowej odpowiedzialności na podstawie art. 24 kc i art. 415 kc w zw. z art. 448 kc – pozwany nie wykazał okoliczności wyłączających bezprawność swojego zawinonego działania, szkoda niemajątkowa z tym związana polegała zaś na naruszeniu prawa powoda do wyłącznego dysponowania swoim wizerunkiem.

Portal (...) wpisuje się w pewną rzeczywistość współczesnego świata, stanowiąc wręcz jego niebagatelny wycinek – sens jego funkcjonowania opiera się na potrzebie utrzymywania kontaktów z innymi osobami, dzieleniu się informacjami w każdym ich wymiarze. Przypada mu do udzielenia, że portal wykorzystywany jest jako narzędzie marketingowe – o globalnym zasięgu – nie zawsze w sposób odpowiadający idei jego funkcjonowania : oprócz udostępnianych odpłatnie treści reklamowych, użytkownicy mają faktyczną możliwość promocji towarów komercyjnych kanałami do tego z zasady nieprzeznaczonymi. W sprawie niniejszej nie budzi wątpliwości Sądu, że powielenie wizerunku powoda „w towarzystwie” produktu z widocznym logo marki handlowej – przez osobę zarobkowo trudniącą się dystrybucją produktów określonego producenta, miało charakter stricte marketingowy. Powód podkreślał, że jego sprzeciw budzi właściwie nie samo rozpowszechnienie jego wizerunku, ale wykorzystanie go jako nośnika reklamy. Motywy, którymi kierował się pozwany dla każdego rozsądnie myślącego człowieka muszą być oczywiste – są one naganne z punktu widzenia zasad uczciwości kupieckiej oraz poszanowania dóbr osobistych innych osób, ale jednak wpisują się w pewien właściwy mediom społecznościowym funkcjonującym w rzeczywistości internetowej trend poszerzania dozwolonych działań; trend ten w szczególności wyraża się w pewnym przyzwoleniu na ingerencję w sferę osobistych praw użytkowników portalu, przy założeniu, że wszyscy użytkownicy w pewnym przynajmniej stopniu na to się zgadzają, dzieląc się treściami nieraz bardzo osobistymi. Zakres zadośćuczynienia żądanego przez powoda ustalić należało na dość niskim (w szczególności do zakresu roszczeń formułowanych na etapie przedprocesowym) poziomie – istotnymi są tutaj takie fakty, jak krótkotrwałość publikacji, dokonanie jej bez wykorzystania specjalistycznych narzędzi rozpowszechniania (pozwany skorzystał z przycisku „lubię to”, używanego przez internautów w zasadzie odruchowo i automatycznie), ale także brak wyraźnie uchwytnych negatywnych następstw w sferze dóbr osobistych powoda. W toku procesu powód w zasadzie nie potrafił choćby w przybliżeniu nakreślić negatywnych następstw publikacji wizerunku w wymiarze krzywdy moralnej – konsekwencje, jakie wiązał z tym faktem miały raczej wymiar ściśle materialny, przy czym twierdzenia o związku publikacji z zerwaniem kontraktu przez konkurencyjną firmę, czy też utracie możliwości promowania produktów innych firm, nie zostały przez powoda udowodnione. Powód jest zapewne osobą rozpoznawalną – ale raczej wśród określonego kręgu osób zajmujących się sportowo lub rekreacyjnie kulturystyką, stanowiącego znikomy procent społeczeństwa; bez wątpienia osiągnięcia sportowe powoda budzą respekt i poważanie – aczkolwiek ostatni sukces sportowy pochodzi sprzed dziesięciu lat, powód nie jest raczej aktualnym idolem osób trenujących kulturystykę, wśród których zapewne większość to osoby młodsze od niego o kilkanaście lat. Istotnym pozostaje również, iż wskutek działań pozwanego powód nie stał się „twarzą” firmy (...), a działania reklamowe inicjowane przez pozwanego z udziałem P. G. nie miały masowej skali – zdjęcia powoda były umieszczone wśród wielu innych zdjęć o tematyce adekwatnej do profilu strony internetowej. Powód sam przyznał, że nie przeszkadza mu publikowanie jego wizerunku (charakter aktywności, jaką prowadził, wręcz zakłada pozowanie, dzielenie się swoim wizerunkiem) – źródłem szkody niematerialnej powód raczej poszukiwał w fakcie wykorzystania wizerunku dla potencjalnych celów marketingowych; z korespondencji przedprocesowej łatwo daje się wyłuskać sugestia chęci nawiązania przez powoda handlowej współpracy z dystrybutorem sprzętu sportowego firmy (...). Zdaniem Sądu aczkolwiek istotnie powód mógł poczuć się jak baner reklamowy wykorzystany przez pozwanego, to przede wszystkim jednak doznana przez niego krzywda nie miała charakteru moralnego, a majątkowy – a tym samym roszczenia o zapłatę odpowiedniego zadośćuczynienia nie mogły być formułowane na przesadnie wysokim poziomie. Jak podkreślono w wyroku Sądu Najwyższego z 11 kwietnia 2006 r. (I CSK 159/05, LEX 371773) przy ocenie, jaka suma jest odpowiednia tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną naruszeniem dóbr osobistych, należy mieć na uwadze rodzaj dobra, które zostało naruszone oraz charakter, stopień nasilenia i czas

trwania doznawania przez osobę, której dobro zostało naruszone, ujemnych przeżyć psychicznych spowodowanych naruszeniem (krzywda); dla oceny tej nie jest też bez znaczenia stopień winy osoby naruszającej dobra osobiste, cel który zamierzała ona osiągnąć podejmując działanie naruszające te dobra i korzyść majątkowa, jaką w związku z tym działaniem, uzyskała lub spodziewała się uzyskać.

Użyte w art. 448 kc sformułowanie „sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę” nie oznacza fakultatywności przyznania tego zadośćuczynienia (por. teza 3. wyroku SN z 19.10.2011, II CSK 721/10, LEX 1102655). Zakres roszczeń pieniężnych sformułowanych w pozwie jest nadmiernie wygórowany, dochodzona kwota pozostaje w oderwaniu od uwarunkowań społeczno-ekonomicznych oraz obiektywnie mierzonego zakresu szkody niemajątkowej doznanej przez powoda (por. wyrok SN z 11.03.1997, III CKN 33/97, OSNC 1997/6-7/93 zgodnie z którym ocena, czy nastąpiło naruszenie dobra osobistego nie może być dokonana według miary indywidualnej wrażliwości zainteresowanego). Powód w żaden sposób nie wykazał zakresu konkretnych negatywnych dla niego następstw tej publikacji; nie można również w zupełności tracić z pola widzenia faktu, iż powód w zasadzie nie sprzeciwiał się zamieszczeniu zdjęć przez M. Ł. (1); mógł liczyć się z możliwością powielania zdjęć – aczkolwiek z pewnością nie w celach reklamowych. Ponadto zdjęcia usunięte zostały bez zbędnej zwłoki po jednokrotnej bezpośredniej interwencji pełnomocnika powoda. Uwzględniając wszystkie powyżej przytoczone okoliczności i uwarunkowania Sąd doszedł do przekonania, iż dla odwrócenia negatywnych dla powoda następstw naruszenia dóbr osobistych kompensacyjną rolę spełni zadośćuczynienie w kwocie 2 500 zł.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 24 § 1 kc oraz art. 415 kc w zw. z art. 448 kc w zw. z art. 24 kc należało orzec jak w sentencji wyroku, zasądzać do pozwanego na rzecz powoda połowę poniesionych przez niego kosztów procesu na podstawie art. 100 kpc (1/2 opłaty w kwocie 250 zł i 1/2 kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł).